

Casa dels Espadaler.

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Rambla de la Concepció, 17
Emplaçament	Als quatre cantons fent cruïlla amb la carretera de Berga BP-4854 i la C-17- Z AL Núm. 17
Alçada:	568
Coordenades:	
Latitud:	42.100643928732
Longitud:	2.2167397211636
UTM Est (X):	435234
UTM Nord (Y):	4661247

Classificació

Número de fitxa	08237 - 150
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Eclecticisme
Segle	XX
Any	1900
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Edifici que pertany a la família dels Espadaler, els quals malgrat no resideixin a Sant Quirze tenen aquesta finca tancada en bon estat de conservació. La coberta està en bon estat, les fusteries i la única cosa serien algunes reparacions dels revestiments de la façana que tenen alguna capa d'humitat
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Restringit
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	5314709DG3651S0001XR
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella

Descripció

Es tracta d'un edifici que fa cantonada amb la carretera de Berga i l'avinguda de la Concepció. Presenta una planta més aviat quadrada amb tres crugies i composta per una planta, un primer pis i unes golfes amb coberta a tres vessants de teula ceràmica damunt de cavalls i llates de fusta i amb els careners paral·lels i perpendiculars a les dues façanes. La façana principal que mira a sud a la carretera de Barcelona o Avinguda de la Concepció presenta una distribució molt geomètrica i ordenada amb tres portes d'entrada principals coincidint amb cadascuna de les crugies, coronades amb llindes rectes i amb motius decoratius simulant falços carreus en ciment gris i altres dues de secundaries d'accés a locals comercials. La porta principal situada al mig de la façana hi té una clau de dovella que deuria tenir una inscripció amb la data de la construcció. Damunt seu i coincidint amb el primer opís hi ha tres balconeres amb els balcons sobresortints del pla de la façana i baranes de ferro forjat amb barrots simples de secció circular alternats per motius de volutes i passamà recte. Les persianes són de llibret i val a dir que també estan emmarcades per falços carreus de color gris. La balconera central està emmarcada per dues finestres rectangulars que coincideixen amb les de damunt dels locals comercials. Finalment la planta de les golfes està il·luminada per un conjunt de cinc finestres rectangulars que coincideixen amb la posició de les obertures de les plantes inferiors. Corona la façana una barbacana formada pel voladís de la coberta sostinguda per bigues e fusta. La separació entre els diversos nivells es fa per mitjà de cornises de maó ceràmic mentre que la de les crugies és en franges verticals simulant columnes o pilastres de falços carreus. La façana està revestida per una capa d'estuc de color rosat amb els motius decoratius de color gris. La façana lateral que mira a la carretera de Berga té una composició similar a la descrita amb dues portes a la planta baixa coronades amb llindes de falços carreuats, dues balconeres al primer pis i finestres al sota teulada que es veu protegit pel ràfec de la teulada formant voladís. les façanes també estan pintades de color rosat amb els motius decoratius en gris. Finalment i a la part de migdia hi ha una galeria de cinc arcades de mig punt damunt d'impostes ceràmiques i pilars quadrats que dona pas a un balcó elevat i també a jardí que envolta la mansió. No s'ha pogut accedir al seu interior.

Observacions:

Casa senyorial de principi del segle XX amb trets eclèctics, modernistes i també noucentistes

Història

El nucli de la carretera de Berga i dels quatre cantons es va començar a desenvolupar a partir de 1840 quan arrel del desenvolupament de les fàbriques tèxtils la vila va tenir un fort increment demogràfic que va comportar el desenvolupament de la vila a l'altra banda el riu Ter i al costat de les carreteres de Berga i Barcelona. En aquest indret ja hi existia un nucli precedent, el de l'hostal Nou que a partir del 1840 es veurà ampliat amb la construcció de la Rambla de la Concepció i amb la creació del nucli dels quatre cantons. La mansió dels Espadaler va ser construïda molt possiblement a la fi del segle XIX o principi del XX aprofitant el desenvolupament urbanístic de la zona del costat de la carretera de Berga i de la Rambla de la Concepció. Consta que el 23 de gener de 1939 l'exèrcit franquista va bombardejar la zona dels quatre cantons que va provocar la mort de sis persones; una refugiada i veïns de la població. En el mateix atac la fonda reixach (Can Roca) va rebre l'impacte de les bombes i les seves estructures van quedar parcialment destruïdes. Sembla que l'objectiu principal era l'enderrocament d'un magatzem de municions aèries que afectaren de forma greu les edificacions urbanes. es tractava d'atemorir la població civil. Ràpidamet i en acabar la guerra

civil la zona va ser reconstruïda i fins que no es va construir la variant de la C-17, va constituir el pas principal de la carretera de Vic a Ripoll.

Bibliografia

SERRALLONGA URQUIDI, JOAN; 1998. Sant Quirze de Besora de 1714 a l'actualitat. Eumo editorial.

DDAA. Plafó dels espais de memòria. Grup del memorial democràtic

